

400 bin çocuk okul yerine tarlada

Hayata Destek Derneği'nin Adana'da mevsimlik tarım işçisi çocuklarla ilgili hazırladığı rapora göre, 400 binden fazla çocuk tarım işçiliği yapıyor. Günde 11 saatten fazla süren mesai sonunda ise 20 TL alıyorlar

Yeni eğitim sezonu başlayalı bir ay oldu. 18 milyon öğrenci sınıfların yolunu tutarken, bazıları çoğunluğu kadar 'şanslı' değil. Mevsimlik tarım işçilerine yönelik çalışmalar yapan Hayata Destek Derneği verilerine göre, Türkiye'de 400 binden fazla çocuk aileleriyle birlikte tarım işçisi olarak çalışıyor. Bu çocukların ise yarısı okullarına döneemedi. Pek çoğu haftanın 7 günü çalışıyor, kimi zaman 11 saate yakın mesai yapıyor, karşılığında ise günde 20 lira kazanıyor. Hayata Destek Derneği Çocuk Koruma Ekibi, "Bu iř çocuk oyuncağı değil" projesi kapsamında Adana'da mevsimlik tarım işçisi aileler ve çocuklarıyla 2 ay geçirerek barındıkları çadırlarda hayatlarını, kaygılarını ve hayallerini dinledi. Hazırladıkları 'Göç Yolunda Geçen Çocukluk' başlıklı rapor ise, mevsimlik tarımda çocuk işçiliği gerçeğini gün yüzüne çıkardı.

Kardeşleri okusun diye

Hayata Destek Derneği Çocuk Koruma Ekibi'nin Adana'da görüştüğu 22 yaşındaki Hazal (Rumuz), çocukluğu tarlada geçen onlarca gençten biri. Tam dokuz yıldır, yani 13 yaşından beri tarlada mevsimlik çalışıyor. Uzun süredir bu bölgeye gelip gittikleri için, ailesinin çadırı diğer çadırlara nispeten daha iyi durumda. Hazal, sekiz kardeşin en büyüğu. Anne babası ve kardeşleriyle bu çadırdaki çoğu zaman on kişi yaşıyorlar. Çocuklar dört kız, dört erkek. Hazal'ın en küçük kız kardeşi henüz okul çağında değil. Erkek kardeşlerinin tamamı okula başarıyla devam ediyor. Üçü 15 yaşın altında. Kardeşlerinden bahsederken, "Ortaokula başladığında masrafları da başlıyor" diyor Hazal. Bu sebeple iki kız kardeşi ile 13 yaşından beri mevsimlik tarım işçiliği yapıyorlar. Erkek kardeşleri okula gidebilsin diye çalıştıklarını söylüyor. Bu burukluğunu da "Babam bütün oğullarını diplomalı yaptı, sadece beni yapamadı. Ordan oraya taşındık durduk" sözleriyle anlatıyor. Bu sene liseye başlayan erkek kardeşinin okula nasıl devam ettiğini anlatırken de "Konya'da okudu, Urfa'da okudu. Nereye gittiysek okudu. Bursa'da, Zonguldak'ta okudu. Bizim çadırlarda aşağı yukarı 10 çocuk çıkar toplansan düzenli okuyan. Bazıları hiç okumuyor" diyor.

Tatil bile yok

Rapora göre çocuk işçiler ve ailelerinin yüzde 68'i haftanın yedi günü, tatil yapmadan çalışıyor. Yüzde 24'ü ise haftanın 5 veya 6 günü tarlada işbaşı yapıyor. Çocuklar da dahil olmak üzere mevsimlik tarım işçilerinin yüzde 45'i günde 9-11 saat çalışıyor. Yüzde 45'i 11 saatten de fazla mesai yapıyor. Mevsimlik tarım işçilerinin yüzde 70'i günde 40 TL'nin altında yevmiye ile çalışırken; yaşlılar, kadınlar ve çocukların dahil olduğu bir kesim ise günde 20 TL'ye kadar düşen ücretler karşılığında mesai yapıyor. Bu miktar Suriyeli işçiler için daha da düşüyor. Çocuk işçilerin ve ailelerinin yüzde 25'i yürüyerek, yüzde 50'si ise traktör kasalarında ve hayati risk barındıran koşullarda tarlalara yolculuk ediyor. Mevsimlik tarım işçilerinin sadece yüzde 6'sı sosyal güvenceye sahip. İř kazaları ya da işe bağlı olarak ortaya çıkan hastalıklara karşı herhangi bir güvenceleri olmayan işçiler, emeklilik birikimi de yapamıyor. Mevsimlik tarım işçisi ailelerin çocukları da adeta hayata gözlerini tarlada çalışarak açıyor. 5-11 yaş aralığındaki çocuklarının yüzde 34'ü tarlada çalışırken, 12-15 yaş aralığındaki çocukların yüzde 78'i tıpkı anne ve babaları gibi tarlada çalışıyor. 16-18 yaş grubunda ise bu oran yüzde 84.5'lere çıkıyor.